

OTOK LASTOVO

Po geografskom položaju ovo je najjužniji od otoka srednje Dalmacije, s istoimenim glavnim mjestom. Godine 997 osvojila ga je Venecija te je Lastovo bilo pretvoreno u prah i pepeo, a njegovim stanovnicima dopustila je Venecija da stanuju samo u unutrašnjosti otoka. Kasnije je otok Lastovo pripao srpskim kraljevima, koji ga nakon kratka vremena ustupiše Dubrovniku. Lastovo je kasnije bilo skoro iste sudbine kao i ostali dalmatinski otoci, ali je Rapallskim ugovorom 1920 g. pripalo Italiji, pod čijom se vlašću još nalazi.

NERETLJANSKA DOLINA

Neretljansko područje močvarna je ravnica na donjem toku i na ušću rijeke Neretve. Nekada su se ljudi bojali ovoga kraja zbog močvarne groznice, ali je te opasnosti skoro sasvim nestalo, otkako je 1881 g. izvršeno uređenje rijeke Neretve i sanacija njene doline. Ipak se može savjetovati onima, koji zbog lova i historijskih znamenitosti pohode ovu dolinu, da se imuniziraju manjim dozama kinina.

Osobitost neretljanskoga područja tvore brojna, veoma zanimljiva obalska jezera, koja obiluju močvarnom i vodenom divljači tako, da su za lovce pravi Eldorado. Tu caruju nesiti (pelikani), čaplje, divlji labudovi, liske, šljuke i divlje patke. U jezerima se ne može kupati, jer obiluju pijavicama. Putujući parobrodom iz Makarske u Metković, prolazimo pored ovih jezera i vidimo Jezero Parilo, J. Modrić, J. Mlaku, J. Glogočko, J. Dragaču i J. Modrooko.

Uređenjem i sanacijom Neretve pretvorena su velika područja u plodna zmljišta. Tu su čitava velika polja prosa i kukuruza, voćnjaci i vinogradi. Neretva obiluje plemenitim ribama, ponajviše pastrvama, a ima i riječnih rakova. Idući uz Neretvu prelazimo iz jezerskog područja u plodnu ravnicu, a na njezinu najsjevernijem kraju leži mjestance Vid, stari rimski grad Narona. U okolici ovoga malog mjesta našlo se preko 150 natpisa iz rimskoga doba, koji svjedoče, da je Narona nekada bio znatan trgovački grad, da tako rečemo, glavni grad rimske južne Dalmacije. Današ je Vid samo maleno siromašno selo s mnogim ostacima minule rimske veličine. U svakoj kući ima ugrađenih dijelova nekadašnjih palača, a kada se kopaju temelji za nove kuće, nailazi se na ostatke starih zidina. U Vid se može doći iz Metkovića pješke ili kolima (dobar koljski put), a iz Opuzena čamcem uz Norin, prtok rijeke Neretve.

U starom i srednjem vijeku bijahu stanovnici neretljanskoga područja smioni gusari, strah i trepet Jadranskoga mora.